Lib. XL. Tit. I.

De Manumiſſionibus.

§. 1. *Manumittere* (libertatem dare) poteſt

1. *Quis?* (*ſubjectum relativum*)

Dominus major 20. annis ſine cauſa cognitâ

Filiusf. minor, ſed juſſu patris } manumiſſus { patris } libertus eſt.

Nepos minor, ſed juſſu avi } manumiſſus { avi } libertus eſt.

2. *Quem?* (*ſubjectum correlativum*) vel ſi mavis *Objectum:* nempe

Servum non alienum,

non ſuum oppigneratum in ſpecie.

Communem: & cogitur alter ſocius partem ſuam vendere.

Manumittitur quoque infans, furioſus, in ventre.

Ingenuo non officit injuſta ſervitus, & eam ſequens manumiſſio.

3. *Ad quid? Effectus:*

olim fiebant Libertini { veteribus vel dedititii, vel Latini Juniani, vel Cives Romani | Juſtiniano omnes Cives Romani.

noviſſime ſtatim Ingenui, ſalvo tamen Jure Patronatus, Novell. 78.

§. 2. *Liber* præterea *fit*

qui ſuis nummis emptus i.e. non ipſius emptoris nummis,

ſcil. ex peculio venditoris Domini | vel ex lucro adventitio, | vel amici beneficio } aliàs propriè ſervus non habet nummos ſuos.

4. *Quomodo?* vide ſeq.